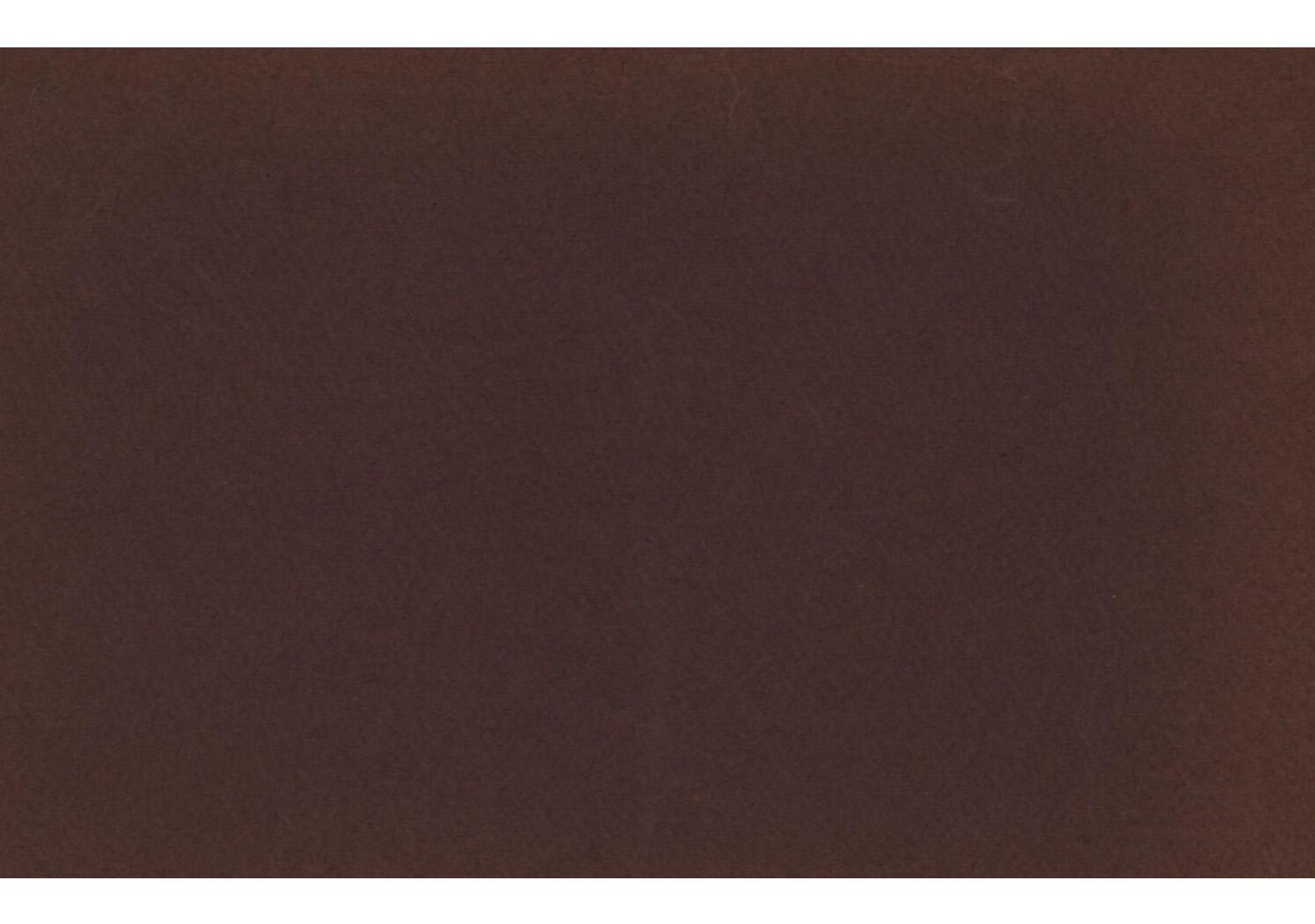

LÁZNĚ
MOR. TEPLICE
U HRANIC
NAD BEČVOU

LÁZNĚ MOR. TEPLICE U HRANIC NAD BEČVOU.

PRŮVODCE LÁZNĚMI,
MĚSTEM HRANICEMI N. B. A OKOLÍM.

NAPSAL A NAKRESLIL JOSEF GRUS.

VYDAL BEDŘICH BLÁHA, VLASTNÍK HOTELU „BLÁHA“ V MOR. TEPLICÍCH-ZBRAŠOVĚ
A RESTAURATÉR V BRNĚ.

X-
V

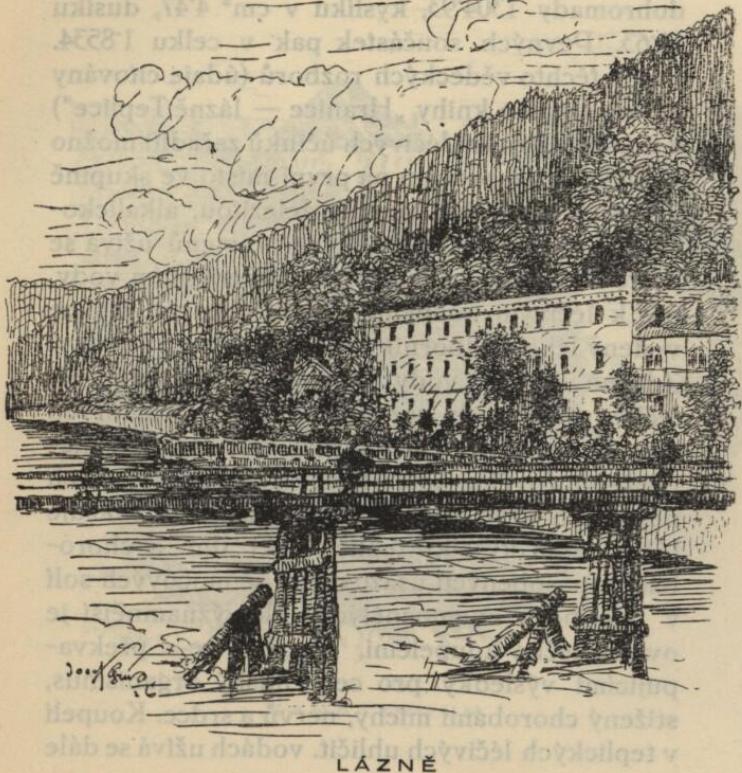
624.460

MZK - UK Brno

2618924088

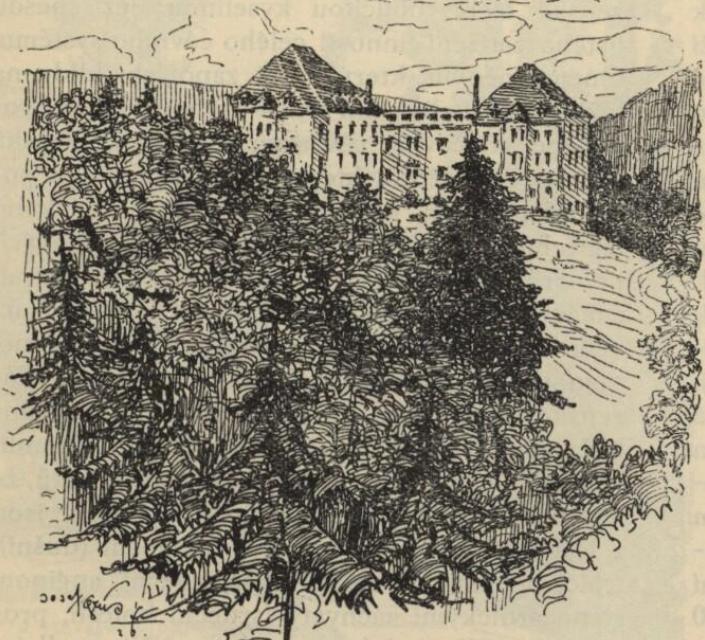
LÁZNĚ TEPLICE.

Nemusíš ani spěchat, za půlhodinky jsi z Hranic v lázních. Pěkná, stinná cesta, vlastně dvě cesty — po obou březích čisťounké Bečvy, dovedou tě tam. Nenajdeš tu sice přepychu světových lázní, všechno je prosté, jednoduché, zato, po shonu a vřavě velkých lázeňských kolonád s denními módními přehlídkami na nich — ani potuchy. Klid a zase jen klid — toť základ léčby v lázních, kam uchylují se choří srdcem a nervy. Ten klid, nemocným tak potřebný, najdeš zde — v teplických lázních.

Teplická zřídlá známa jsou již od pradávna, jenže k účelnému využitkování jejich léčivých vod, s nesporně dobrými účinky, příkročeno ve zvýšené míře až v době nejnovější, kdy zachyceny a využitkovány tři prameny. — Kolik nezužitkovaných pramenů uniká a kolik tisíců trpících nemocných našlo by ještě pomoc, útěchu i naději v uzdravení, není dosud známo, jistot však jest, že síla tří zachycených pramenů a jich léčivá moc vyrovná se, ba předčí, uhličité lázně světových jmen,

jakými jsou Pyrmont, Homburg, westfálský Oeyhausen a dokonce i ten vychvalovaný Nauheim v Hessensku. Podle chemických rozborů teplické prameny dlužno zařaditi mezi vody vlažné a to do kyselek železitých, zemito-alkalických. Možno říci, že jsou přímo přesyceny kyselinou uhličitou a voda rádně ochlazená má přijemnou chuť nejlepších kyselek jiných. Voda teplických zřídel je křišťál ově čistá, průhledná a tvoří, jsou jaksi ve stálém pohybu varu, na stěnách nádob a koupařících se těl malé bublinky. Chuť je poněkud štiplavé s nepatrnou inkoustovou příchuťí, teplota pak dosud zachycených pramenů je mezi 18° a 22°. Podle vědecké analyzy má hlavní pramen v 1000 částech fosforečnanu sodnatého 0'0044, uhličitanu sodnatého 0'1298, uhličitanu lithnatého 0'00054, uhličitanu amonatého 0'0028, síranu draselnatého 0'0250, chloridu sodnatého 0'0730, fosforečnanu hlinitého 0'0021, uhličitanu železnatého 0'0064, uhličitanu manganatého 0'00089, uhličitanu vápenatého 1.3395, pak stopy uhličitanu strontnatého, hořečnatého uhličitanu 0'2006, kyseliny křemičité 0'0388, organických substancí 0'0439, kyseliny uhličité polovázané 0'7527 v cm³

413'55, volné uhličité kyseliny 1'6224 v cm³ 891'38, dohromady 1304'93, kyslíku v cm³ 4'47, dusíku 10'63. Pevných součástek pak v celku 1'8534. Podle těchto vědeckých rozborů (údaje citovány z Bartovského knihy „Hranice — lázně Teplice“) a podle zjištěných léčivých účinků zařaditi možno teplické lázně právem na první místo ve skupině vlažných a teplých lázní s železitou, alkalicko-zemitou kyselkou. Teplických pramenů užívá se proto s velkými výsledky jak k léčení pitím vody, tak k léčivým koupelím, kteréž vykazují, jsouce vedeny lékaři odborníky — neobyčejné výsledky. Zdárne účinky vody teplických pramenů při léčbě pitím vody zaznamenávají se u chorých ústroje zažívacího, nemozech jater, ledvin, měchýře močového, katarrhech střevních a různých nemozech krve. Výborných výsledků vykazuje léčba pitím kyselky teplické při dně a chorobách, způsobených usazováním se močových solí v kloubech onemocnělých. Nejvýznamnější je ovšem léčba koupelemi. Té užívá se s překvapujícími výsledky pro celý lidský organismus, stížený chorobami míchy, nervů a srdce. Koupeli v teplických léčivých uhličit. vodách užívá se dále

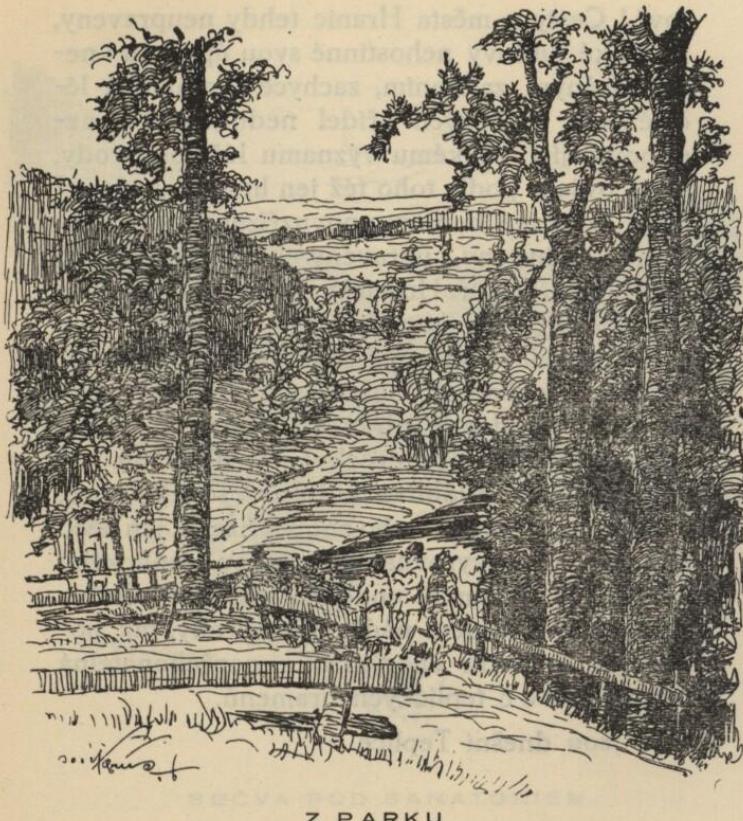

SANATORIUM

převážnou většinou s výsledky neobvyčejně dobrými při všech poruchách nervů, chorobách ženských, rheumatismu, hluboké pokleslosti životních sil, rekonvalescencích, nemocích míšních a mozkových, kožních, krve a poruchách srdce. Účinky koupelí musí být přirozeně velmi pečlivě regulovány zkušeným lékařem, aby zvláště při chorobách srdce, nepotkaly se s výsledkem, ohrožujícím zdraví ošetřovaného a její snad na zdraví ještě více nepoškodily. Velice výstižně pojednává o tom znamenitý odborník Dr. Zdeňek Štekl; praví mimo jiné: Podkladem účinnosti jsou v prvé řadě značné přesuny v krevním oběhu, působící na srdeční sval. Čím chladnější koupel, tím prudší je účinek; pozorováním srdce zdravého člověka v lázni chladnější 34°C se zjistilo, že čím chladnější koupel, tím vyšší krevní tlak a tím vydatnější zlenění pulsu. Případy solí (stassfurtské neb jiné) nemají na výsledek vlivu. Zrudnutí kůže pokládalo se za všeobecné rozšíření cév v těle

a tudiž za jisté „šetření“ srdečního svalu. Plethysmograficky (znázornění změn objemu různých částí těla, způsobených přítokem krve) se však zjistilo, že vždy lze dokázati zúžení tepen paží i dolních končetin. Rozšíření vlásečnic omezuje se jen na kůži pokud jest vystavena dráždivému účinku bublin kyseliny uhličité, ale zúžení hlubokých tepen nelze při tom pokládati za pouhou kompensaci, neboť krevní tlak v lázni trvale stoupne. Srdce pak při zleněném tepu prohání zvýšenou rychlosťí krev oběhem. Jest tedy účinek uhličité koupele jednak přímo srdeční, jednak působí na nervy, ovládající oběh, t. zv. vasamotory (vasomotores, nervy, které cévy stahuji nebo roztahuji). Při vstoupení zdravého člověka do koupele uhličité stoupne krevní tlak během 2 minut až o 20 mm rtuťového sloupce, zakolísá a v době asi 5 minut se ustálí na prvním zvýšení, ve kterém setrvá po celou dobu koupele. Po 12 minutové lázni klesá pomalu krevní tlak pod normální výši, aby se v době 50 až 60 ustálil na původní výšce. Zlenění tepen dosáhne vrcholu právě asi v 12 minutě koupele a dosažení původní rychlosti vyžaduje 70 až 80 minut. Z uve-

deného pozorování plyne, že jenom ty případy srdečních nemocí mohou být připuštěny k lázeňské léčbě uhličitou kyselinou, jež snesou jistého zatížení činnosti celého cévního systému. Onemocněným, kterým jest zapotřebí klidu na lůžku a digitalisování srdce (úkony prstem prováděné, stlačování cév a pod.) uškodí lázeňská léčba — táz léčba, která použita ve lhůtě poněkud pozdější, byla by snad docílila velkého úspěchu u téhož nemocného. Že za takových poměrů nutno od lázeňského lékaře požadovat značnou zkušenosť v léčbě srdečních chorob, velkou poctivost a svědomitost, jest samozřejmo. Stanoviti nějaké schema vhodnosti případu k lázeňské léčbě nelze; mnohdy upozorní u zdánlivě velmi vhodného případu lékaře klesnutí krevního tlaku v lázni vedle jiných příznaků, že jest nutno léčbu ihned přerušiti. Předem jsou z léčby vyloučeni dyspnoičtí nemocní (dušní), trpící stálými otoky, pravou srdeční anginou, stenocardickými záchvaty (srdeční bolesti, provázené zvláštní úzkostí), onemocnělí prudkým zánětem srdečního svalu, akutním rozšířením srdce po přílišné námaze a opatrnosti ve výběru

Z PARKU

pacientů jest zapotřebí při arteriosklerose (ztvrdnutí tepen) a svraštělé ledvině. Z návštěvy lázní však není radno tyto nemocné zraditi. V předpokladu, že jest po ruce lékař znalý doprobna srdečních nemocí, může i takový pacient, jejž nelze ihned koupati v chladnější vodě, dojítí zlepšení opatrným použitím koupelí vedle medikamentosní léčby. K doplnění lázeňské therapie jest v Teplicích n. B. vzácně výhodný terrain k léčbě pohybem.

O léčbě nemocí jiných píše dále Dr. Štekl: Vedle srdečních onemocnění docílí se úspěchu uhličitymi lázněmi při chronickém rheumatismu, zejména při ztuhnutí kloubů t. zv. kineto-therapeutickými koupelemi (léčba pohybem se zřetelem na sílu a hmotu). Při onemocnění ženských vykoná teplická voda značný kus práce. K pitné léčbě hodí se teplická voda při nedokrevnosti, bledničce, dně, otylosti a vleklých střevních katharrech s průjmy.

Závěrem pojednání Dra Štekla jsou některé pokyny, kterých jest ošefřovaným v teplických lázních dbátí.

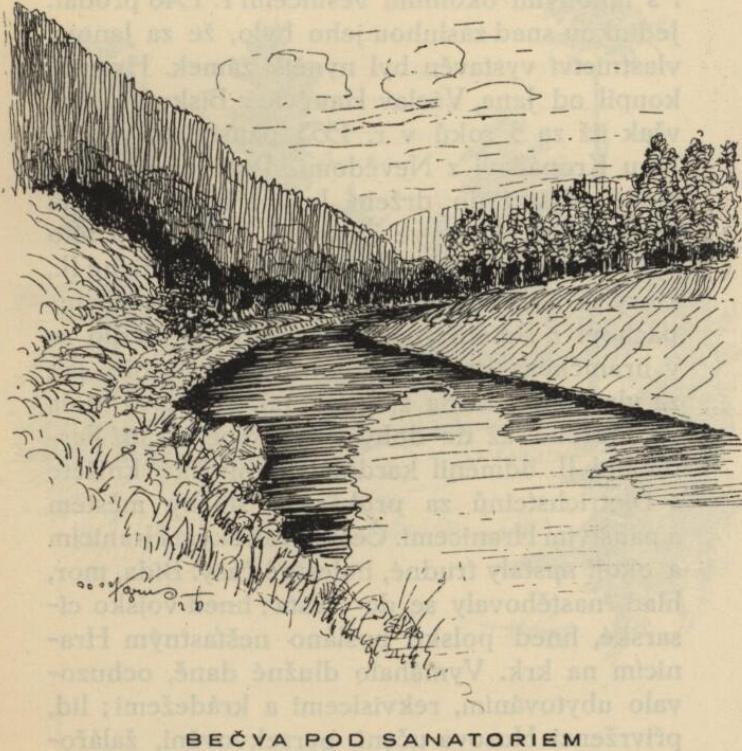
Bez souhlasu ošetřujícího lékaře není radno

do lázní dojížděti. Je naprosto nepřípustno, aby se pacienti koupali v uhličité vodě bez předchozího vyšetření lékařem, znalým do podrobnosti účinků kyselky. V koupeli, která jest přesně temperovaná dle ordinace, nesmí lázeňský host sežravati ani o minutu déle, nežli nařídil lékař. Ve vaně musí pacient klidně ležeti; kůže se podráždí kyselinou uhličitou a i v chladné vodě má pacient dojem, že se voda postupně ohřívá, jen chvílemi pocítí mrazivé zalechtání. Dušnosti a úzkosti ve vodě pacient pocíťovati nesmí. Jsou-li pocity ve vaně jiné, než právě popsané, jest zapotřebí upozorniti lékaře. Po koupeli potřebuje pacient klid asi 1 hodinu. Nejlépe jest ulehnuti bez podstatného odívání se na lehátko; těžci nemocní nemají si ani obuv po koupeli sami oblékat, neboť každý — i sebemenší — pohyb po koupeli může býti námahou, rušící účinek lázně. Potud odborníci. —

To jsou tedy úvahy a posudky vědců a odborníků z hlediska působivosti a léčivosti teplických pramenů, a Teplice samy? Nepoznáte je skoro, byli-li jste v Teplicích tak před 15—20 lety, ba dokonce, vzpomenete-li i doby těsně popřevra-

tové! Cesty z města Hranic tehdy neupraveny, lázeňské budovy nehostinné svou úpravou i nedostatečným zařízením, zachycení pramenů léčivé vody teplických zřídel nedokonalé a neodpovídající velikému významu léčivosti vody, hostí ovšem podle toho též jen hrstka. A dnes? Staré lázeňské budovy znovuzřízeny, nové prameny zachyceny, upraveny cesty lázeňského parku i k městu Hranicím, kolonáda a břehy křišťálové Bečvy hemží se za saisonsy hostmi a tam ze zeleně lesů, nahoře na Zbrašově, majestátně a sebevědomě k božímu slunéčku trčí impozantní nová budova Ozdravovny okr. nemocenské pojišťovny ostravské s rozkošnou siluetou nového útulného **Bláhova hotelu**. Vše buď nové, opraveno, upraveno nebo znovuzřízeno, jen něco zůstalo — nevyrovnatelné krásy teplického koučku, ta čisťounká voděnka křišťálové Bečvy s posvátným klidem nádherné přírody, tak potřebným opravdu chorým a — nepřekonatelná zázračná moc teplických pramenů.

To jsou dnešní Teplice. —

BEČVA POD SANATORIEM

MESTO HRANICE.

Byla to kolem r. 1169, kdy vypravil se mnich rajhradského kláštera Benediktinů Jurik do pustých tehdy krajin Moravy, by oddal se cele Bohu a práci pro člověčenstvo, stal se poustevníkem a upravoval nehostinné kraje. Zatoulal se až do vod Bečvy, v místa nynějších Hranic a gigantickou prací a nezdolnou vůlí položil základ nynějšímu městu Hranicím. Z vděčnosti za toto ohromné dílo neoblomné energie daroval mu tehdejší správce Moravy Bedřich krajinu: „od potoka ‚Sebník‘ nazvaného až k potoku, jenž Odra sluje; krom toho pak ještě na západ bez vyznačení mezi tolík lesa, jak mnoho by z něho užitkovati chtěl. Daroval mu nejen ten les, nýbrž i vesnicí, kteráž ‚Štipky‘ (Špičky) sluje, spolu i se všemi k ní náležejícimi loukami a štěpnicemi“. Tak vzniklo města Hranice. — Krajina darovaná Bedřichem, synem krále Vladislava, nebyla ovšem vlastnictvím Jurika, patřila klášteru rajhradských Benediktinů, jehož mnichem Jurik byl. Netěsil se však Jurik dlouho svou

odměnou, odešel do Čech, roztrpčen jsa markrabětem Jindřichem Vladislavem, bratrem krále Přemysla Otakara I., jenž celý, Jurikem ne-smírnou prací a plí vybudovaný kraj, daroval jako nadaci společně s Hradiskem u Olomouce Premonstrátskému řádu. Jako jiná města a města naší vlasti i město Jurikovo — Hranice, jehož jméno dlužno odvozovati od nedalekých národnostních hranic polských, vystřídalo za prošlé věky celou řadu vlastníků. Tak zastavil opat Chvalko v r. 1296 město Hranice vyšehradskému proboštu Janovi, po jehož brzké smrti vrátily se opět ve vlastnictví Premonstrátů Hradiska u Olomouce. R. 1430 dobyty Hranice husitským vojskem, které město obsadilo a zapustilo již pevné základy Husova učení jak v Hranicích, tak i v celém, dosti zalistněném českobratrském okolí. Poté r. 1460 zastaveno město opět Ctitboru Tovačovskému z Cimburka a rokem 1481 přešlo koupí do vlastnictví Viléma z Pernštýna. Po tomto roce střídali se vlastníci panství hranického značně rychle, zůstávalo však v držení pánů z Pernštýna, až syn Vilémův Jan z Pernštýna je tak svým nákladným dvorem a výstřed-

ním životem zadlužil, že mu třeba bylo Hranice i s mnohými okolními vesnicemi r. 1548 prodat. Jedinkou snad zásluhou jeho bylo, že za Janova vlastnictví vyslavěn byl nynější zámek. Hranice koupil od Jana, Václav Haugvic z Biskupic, jenž však již za 5 roků v r. 1553 panství to prodal Janu Kropáčovi z Nevědomí. Poté přešlo hranické panství do držení Jana z Kunovic, Jana ze Žerotína, Anny ze Žerotína a po smrti této opět do vlastnictví pánů z Kunovic — Jetřichu II., který je brzy vyměnil a postoupil Zdeňku Žampachovi z Potenštýna. V těch dobách dařilo se v hranickém kraji českým bratřím dobře, jak za vlastnictví Karla z Bergů, tak i Václava Mola z Modřelic, až do doby konfiskace, za níž Ferdinand II. odměnil kardinála Františka knížete z Dietrichsteinů za prokázané služby městem a panstvím Hranicemi. Českobratrským Hranicím a okolí nastaly trudné, bolestné časy. Bída, mor, hlad, nastěhovaly se do města; hned vojsko císařské, hned polské posláno nešťastným Hranicím na krk. Vymáhalo dlužné daně, ochuzovalo ubytováním, rekvisicemi a krádežemi; lid, přívrženci Husova učení, persekvování, žalářo-

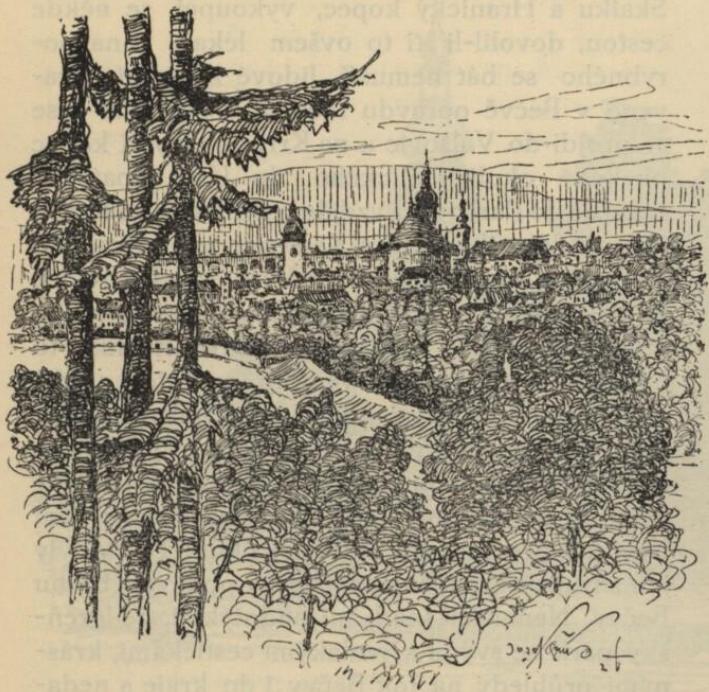

váni — věšení. A kolik těch až dosud známých jmen čteme v dějinách těchto dob! Čaputa, jeden z významných českých pánů — propadl hrdlem i stařkem" za to, že přes jedinkou noc poskytl útulek českobratrskému knězi — byl popraven, Adam Purgeš, starší purkmistr Hranic odsouzen k smrti mečem — byl popraven, Lukáš Kremž, bývalý knížecí kuchař, nadšený vyznavač Husův, dlouho žalárován, nakonec však — popraven stětím, Jan Váňa, rychtář z Nýdku — popraven, Pavlu Křenkoví, radnímu, odsouzenému k smrti, z nesmírné milosti uloženo zaplatit 100 dukátů, Jan Poláček, druhý purkmistr, odsouzen k smrti, ale odreknuv se českobratrského vyznání — zaplatil 200 dukátů, Martin Myška, kdysi polesný, který hradišsky odmítl udělenou mu milost — byl popraven, Malík vůdce odboje, dědičný sudí a neohrožený obhájce Hranic proti španělskému vojsku — nepopraven — skočil raději s věže zámku —. Pak přišla dlouhá, k nepřečítání dlouhá válka třicetiletá s ne-přehlednou řadou útrap, obléháním, drancováním, pustošením a krveprolitími, až konečně

vestfálský mír zastavil vražedné a ničivé běsnění válečné litice. Pak nastaly doby snesitelnější, takže konec století sedmnáctého a osmnáctého vykazuje již značný vzrůst města Hranic i celého okolí. — V našich stoletích, staví se Hranice již vážně po bok jiným městům svým snažením se dobýti si čestného místa v boji za kulturu i když revoluční rok 1848 a válka v r. 1866 rušivě dolehla na všechny obyvatele města Hranic a zabrzdila načas všechnu práci. Hranicím dostává se v roce 1847 železnice Severní dráhy z Vídně, založen čtenářsko-pěvecký spolek „Besaď“ (1862), v r. 1863 uvedena v život „Občanská záložna“, rokem 1871 otevřena první třída českého reálného gymnasia, založen Sbor dobrovolných hasičů, zřizovány a stavěny budovy pro měšťanské školy, r. 1901 upravuje a reguluje se tok Bečvy a lázně Teplice přecházejí ze soukromého majetku neodborníka do rukou

zkušeného balneologa Dra Kučery, který za vydatné pomoci stavitele Antonína Tebicha lázně důkladně a obětavě znovuzřízuje a upravuje. Město dále staví betonový most, plynárnu, zakládají se úvěrní a peněžní ústavy, museum, čítárny, knihovna, společenská živnostenská a hospodářská, průmyslové podniky, bývalá rakouská vojenská škola, přeměněna po převratu ve vojenské akademie Jana Žižky z Trocnova a Jana Jiskry z Brandýsa, a jinými a jinými kulturními počiny lze se novým, moderním Hranicím dneška pochlubit.

To ovšem velmi kusý nástin dějin města Hranic, jako města nyní českého, kterému mimo bojů s nepřízní dob, bojovati bylo i s živly, našemu národu od věků nepřátelských. Jsou však překonány a městu Hranicím kyne jistá lepší, radostnější budoucnost.

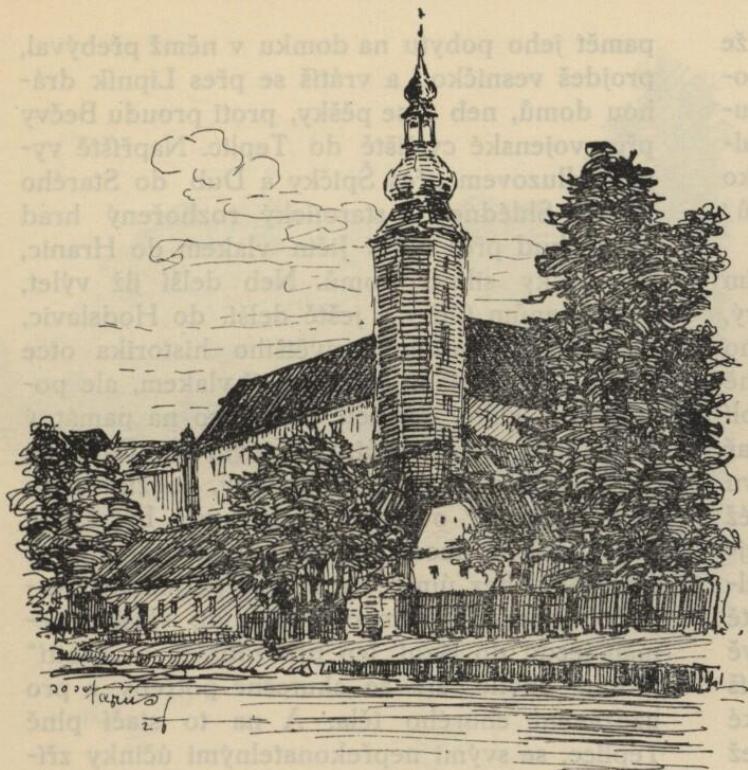
MĚSTO HRANICE NAD BEČVOU

OKOLÍ.

Teplickým lázním a zřejmě i nedalekým Hranicím, nelze upříti velmi krásné, ba místy divoce romantické okolí. Scenerie překrásných lesních partií střídá se s úchvatnými výhledy a opravdu pěkných průhledů do kraje, posetého jako drahokamy upravenými dědinkami a zbrázděného bystřinami, potůčky a řekami, se ani nedočítáš. — Na sta procházek a turistických partií možno do okolí podniknouti, téměř všude les, neb stinné, promenádní cesty, nechť jdeš kterýmkoli směrem a což ta křišťálová voděnka Bečvy! Již několik kroků od Bláhova hotelu zůstaneš v údivu stát nad rozkošným pohledem na Hranice, a půjdeš-li opačným směrem k „Propasti“, uchváti tě nový krásný pohled na lázně Teplice a celé Hranice. A nejhlavnější: všude posvátné, nerušené ticho panensky čisté, hlukem a shonem dneška neproniklé ještě přírody, ticho tak potřebné nemocným! Přirozeně, že až poměry zdravotní Ti dovolí, zajdeš do krápníkových jeskyní zbrašovských hned nad kaplí sv. Pere-

grina a až projdeš a prohlédneš si krásy jeskyň, maně srovnáš teplicko-zbrašovské podzemní divy se světovými jeskyněmi moravského krasu, demänovskými a jinými, a zase najdeš zde jen tu prostou krásu, bez nároků na světové jméno a jen snad tak na důkaz, kolik podivuhodných krás mají teplické lázně s okolím. A trochu dále od lázní, procházky půlhodinné, neb na hodinku, dvě? — Jednou jdi podle Bečvy, té čísťounké Bečvy do Mariánského údolí, podruhé na Bílý kámen, nezapomeň však ohlédnouti se na město Hranice — překrásný pohled! — pak vyprav se k nedaleké „Propasti“, okolo hradu Švrčova z kterého ovšem již užíš jen hradní příkop a zarostlé rozmetané kameny, ale neopomeň opět pokochati se pohledem k teplickým lázním jimž nahore v zeleni lesů vévodí nový majestát — teplické Sanatorium. Chceš-li, sestup po serpentinách a pohodlně upravených schodech dolů k jezírku; stojí to opravdu zato už z té příčiny, že učiníš si pojmem o ohromnosti „Propasti“ a nicoťnosti červíka-člověka, vzhlédneš-li nahoru k hornímu kraji srázu propasti. A je to jen nepatrných 70 metrů výšky! Jiný den zajdi si na

Skalku a Hranický kopec, vykoupej se někde cestou, dovolil-li ti to ovšem lékař, pana potřebného se bát nemusíš, lidové koupání upraveno v Bečvě opravdu ideálně, a podruhé zase se projdi do Valšovic a na Křivé, nejvyšší kopec blízkého okolí teplického, do Ústí, Opatovic, nebo až do Paršovic a vzdálenějšího trošku Kelče, i na útulnou hospůdku Kamennec a na Skaličku s pěkným zámečkem se podívej, všude uvidíš, umíš-li přírodu chodit s očima otevřenýma a vnímat myslí, krásu! — Vždyť nemusí to být nebetyční velikánové Alp a Tater s divokou romantikou, i klidná, podvečerní vláhým vánkem zvlněná pole zlatavé pšenky a mlčenlivý les, jsou neméně krásny! A jak odpočineš své utýrané duši, chorému srdci a těm nyní tak přepínaným nervům! Zkus! To by byly jen zhruba naznačeny procházky po levém břehu Bečvy. Nemusím snad ani podotýkat, že lázeňský park se svými křivolakými cestičkami, krásnými průhledy na tok Bečvy i do kraje a nedaleký nově upravený Sad legií města Hranic, skytají netušeně pěkné osvěžení svým klidem a účelnou úpravou. A na pravém břehu Bečvy?

HRANICKÝ ZÁMEK

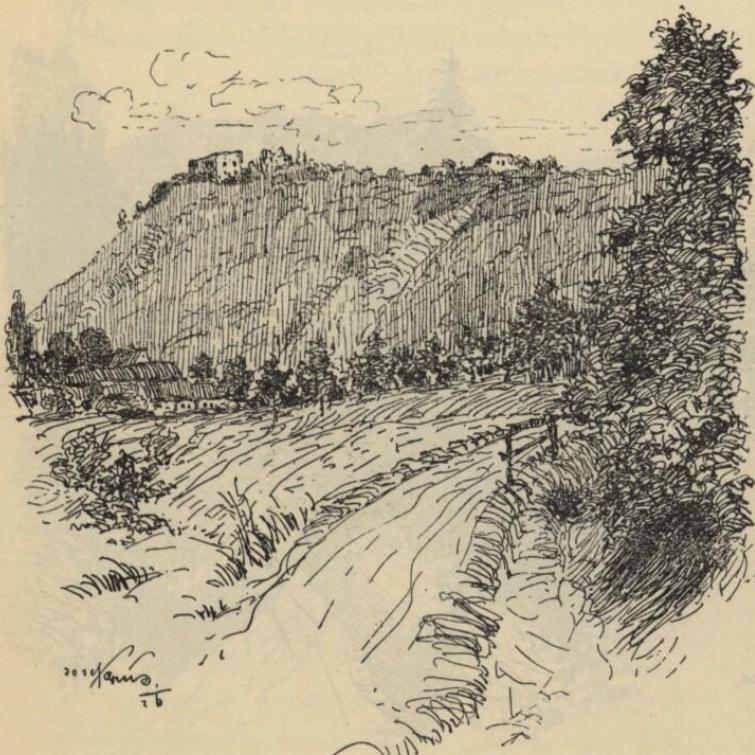
Trochu tě tam zaleje sluníčko svým ja-
sem a blahodárným svitem zajdeš-li si
do Drahotuš, na Velkou nebo až přes
Olšovec k Tlustému Janu; ale trošičku
toho zdravého zahřátí nahradí ti velko-
lepý pohled na strmé skály břidlicových
lomů, procházka k zříceninám hradu
Puchartu a potokem Veličkou. Trochu
výše Olšovce, u Stříteže k Bělotínu najdeš
již zase pěkně zelené stráně a kopečky
s krásnými pohledy až tam kamsi k Odrám,
Bílovci, Ostravě a Bezkydám. Ani zvláště
připomínati nemusím, aby ses na svých
procházkách a toulkách podíval i na
Kunzovu továrnu a na Kunzov—hrad,
moderní sídlo jednoho z našich šlech-
ticů a pánů moderního života peněžního
a průmyslového. I s vycházkami do Bělo-
tína, Kunčic, Špiček a Kostelíčka, vévo-
dícímu celému kraji, budeš spokojen.
A tam na vršíku kostelíka nezapomeň
si připomenouti, že krajina, do které se
od kostelíčka díváš, je t. zv. rozvodím,
vodním předělem dvou mořských oblastí

— černomořského s baltickým. A podivno, že vody říček, potoků i řek z nichž stávají se mohutné veletoky — Odra, Visla, Morava — Dunaj, spějí svým tokem do moří Černého a Baltského — k jihu a severu — podobně jako kdysi smýšlení národní obyvatel těchto krajů: k Vídni — k Berlínu.

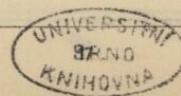
Mám zato, že svými procházkami v nejbližším okolí Hranic—Teplic spokojíš se i jako chorý, i jako již rekonvalescent, poskytnou ti mnoho krás i příjemných chvil a pomohou jistě úspěšně k záchraně a zlepšení tvého zdraví. A okolí širší? Zlepšila-li se tvá choroba již tak, že lékař dovolí bez újmy neb ohrožení tvého stavu i procházky delší — turistické partie již — nu, též není nouze. Na všechny strany můžeš! Asi nejdříve vypravíš se na mohutné rozvaliny Helštýnské. Můžeš pohodlně pěšky po značené cestě t. zv. Gabrielkou (pěkná lesní silnice) a za dvě hodinky jsi na Helštýně. Posedíš, poobčerstvíš se, prohlédneš hrad, původní staroslovanské hradisko, a sejdeš buď do Týna — dědinky, jež hostila v roce 1854 našeho nesmrtelného Bedřicha Smetanu, jak hlásá deska zasazená na

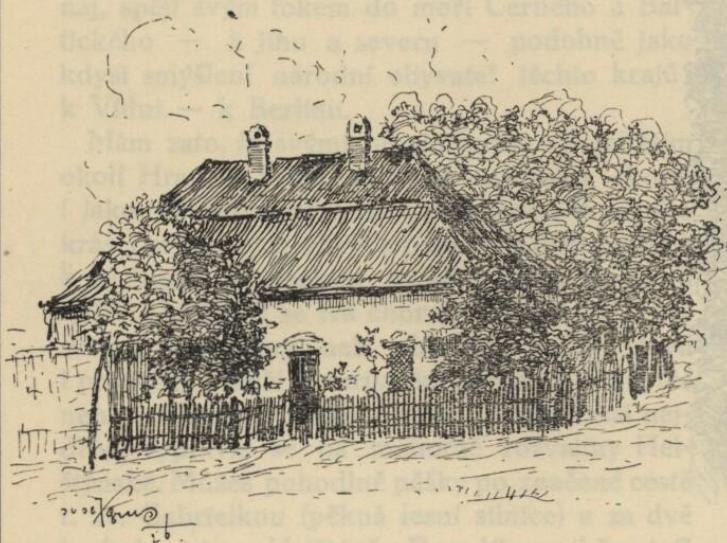
paměť jeho pobytu na domku v němž přebýval, projdeš vesničkou a vrátíš se přes Lipník dráhou domů, neb zase pěšky, proti proudu Bečvy přes vojenské cvičiště do Teplic. Napříště vyděš Hluzovem přes Špičky a Dub do Starého Jičína. Shlédneš i starojický rozbořený hrad a pak buď přes Nový Jičín vlakem do Hranic, neb pěšky silnicí domů. Neb delší již výlet, k pramenům Odry a ještě delší, do Hodslavic, vzpomenout našeho největšího historika otce národa Palackého. To již musíš vlakem, ale pořídíš to lehko za den, tak jako na památný Štramberk, neb posvátný Hostýn. Ba i Radhošt, Sv. Cyrilla a Pustevně i Rožnov, možno ti za den navštíviti, ovšem, tu již musíš být řádně se svou chorobou vypořádán, abys podobné túry mohl bez újmy na zdraví podnikati. Konečně opravdu nemocní nechodí, vlastně nemají jezdit do lázní jen pro zábavu a „zabití“ dlouhé chvíle, ale ze skutečné potřeby a pro uzdravení chorého těla. A na to stačí plně Teplice, se svými nepřekonatelnými účinky zřídel a svým opravdu krásným a zdravým i nejbližším okolím.

A nyní několik slov o BLÁHOVĚ HOTELU.
Ale tu bude lépe, nechám-li mluvit vlastníka
hotelu sama.

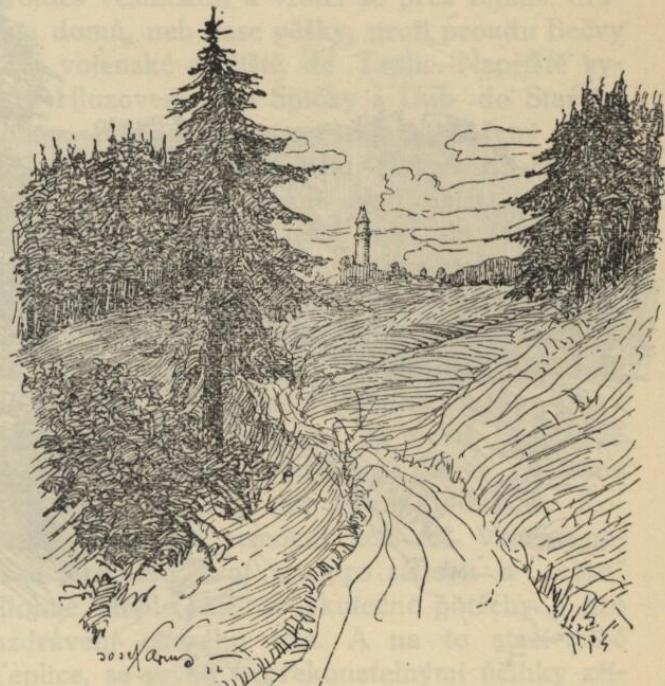

ZŘÍCENINA HRADU HELŠTÝNA

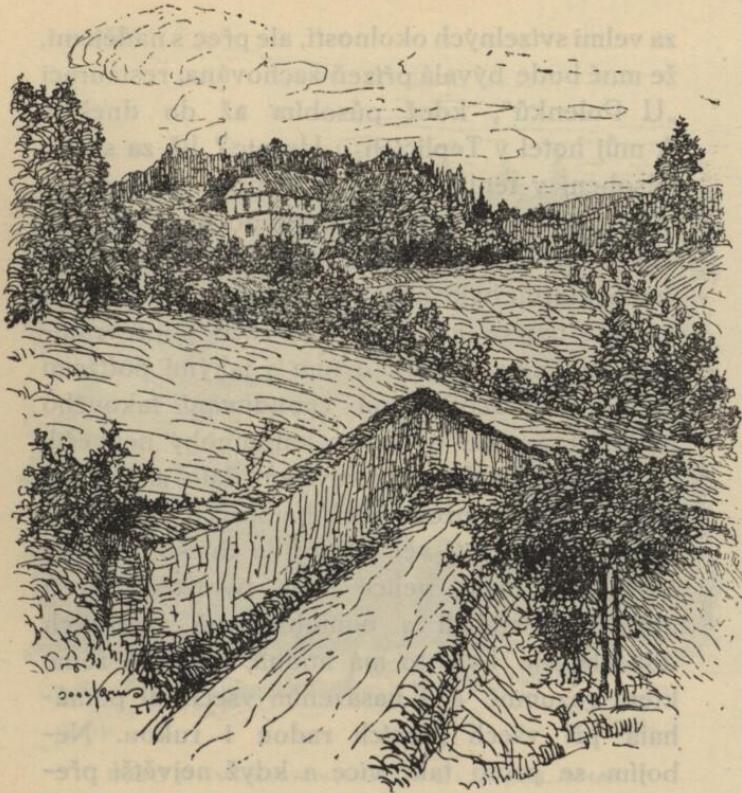

**SMETANŮV DOMEK V TÝNĚ POD HELŠTÝNEM,
V NĚMŽ 1854 SMETANA BYDLIL**

ŠTRAMBERK

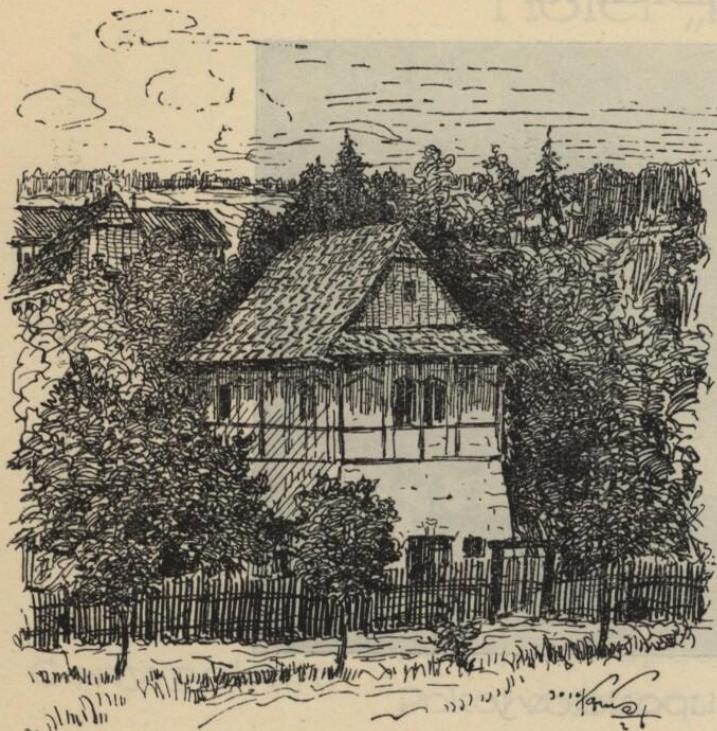
HOTEL BLÁHA

MŮJ HOTEL.

Nechce se mně tak příliš do toho, a to z toho důvodu, abych nevzbudil dojem, že snad jakousi sebechválou chci získati si návštěvníky a hosty pro svůj hotel, doufám však, že veřejnost učiní si sama nepředpojatý úsudek o práci, námaze a obětech, které jsem svému podniku věnoval. Jsem jak se všeobecně říká „od piky“, ale mohu bez nadšázký říci, že jsem se z malého pikolíčka, ku kterému se i ta příroda macešsky zachovala, nechávajíc mne hodně u země, jen vlastní silou a vlastním přičiněním přece jakéhosi slušného jména ve společenském životě a ve svém povolání dopracoval. Již v letech 1911—1914, kdy „kelneroval“ jsem zde v Teplicích, získal jsem si jistých sympatií svou plí jako čšník a spoluprací na objevech Zbraslavských jeskyní; kolikrát vlézal jsem, jsa malé postavy — to byla snad jediná výhoda,

že se ke mně i ta příroda tak macešsky zachovala — do chodeb a jeskyň a hledal nové a nové sluje a chodbičky Teplického labyrintu jeskynního. A když přišla ta velká vojna? Kolik bochánků chleba nakoupil jsem od vojáků a zase dále prodával — ovšem za přistupné a ne-přehnané ceny — těm nejpotřebnějším a kolikrát, ba několik-tisíckrát napájel jsem pokradmu žíznivé — když přicházeli a žadonili: „Bedřišku! — aspoň jednu“ a „máte aspoň půl bochánka?“ Měl jsem — dal jsem, ale nezbohafl jsem z toho! Myslím, že se nemusím dovolávat svědeckví, tak mnohý vzpomene jistě na ty špatné, tuze špatné časy! Po válce vedl jsem po čtyři roky Plzeňský dvůr v Brně a opět mohu říci, že ku spokojenosti všech, kdož mne navštěvovali. Důkazem toho, že byli všichni spokojeni s mou prací je i písemný doklad za návštěvy pana presidenta Masaryka v r. 1921, kdy zemskou politickou správou doručen mi byl pochvalný diplom uznání, za bezvadné stravování družiny páně presidentovy ve dnech návštěvy Brna. Po Plzeňském dvoru převzal jsem

za velmi svízelých okolností, ale přec s nadějemi, že mně bude bývalá přízeň zachována, restauraci „U Polenků“, kdež působím až do dneška. A můj hotel v Teplicích u Hranic? Již za svého působení v teplických lázních před válkou, zabýval jsem se myšlenkou zbudovat v lázních útulek restaurační a hotelový, ale to byla jen myšlenka, kterou bylo možno realisovat až po válce a to ještě teprve až v osmém roce popřevratovém. Nebudu se šířit o tom s jakými potížemi bylo mně pracovati na vybudování takového podniku, a snad by mi to ani mnohý neuvěřil, co práce, námahy a přemýšlení dalo mi, abych z těch málo prostředků hmotných mohl konečně uskutečnit věc a dílo, na dnešní poměry tak veliké. Málo, velice málo bylo těch, kteří opravdu pomáhali a pomohli mně v těžkých dobách, ale byla to má hodná, rozšafná žena, která rozumně a s nasazením všech sil pomáhala při všech pracích radou i rukou. Nebojím se proto také více a když největší překážky jsme překonali, doufám plně v přízeň

BÚDA - VINÁRNA HOTELU „BLÁHA“

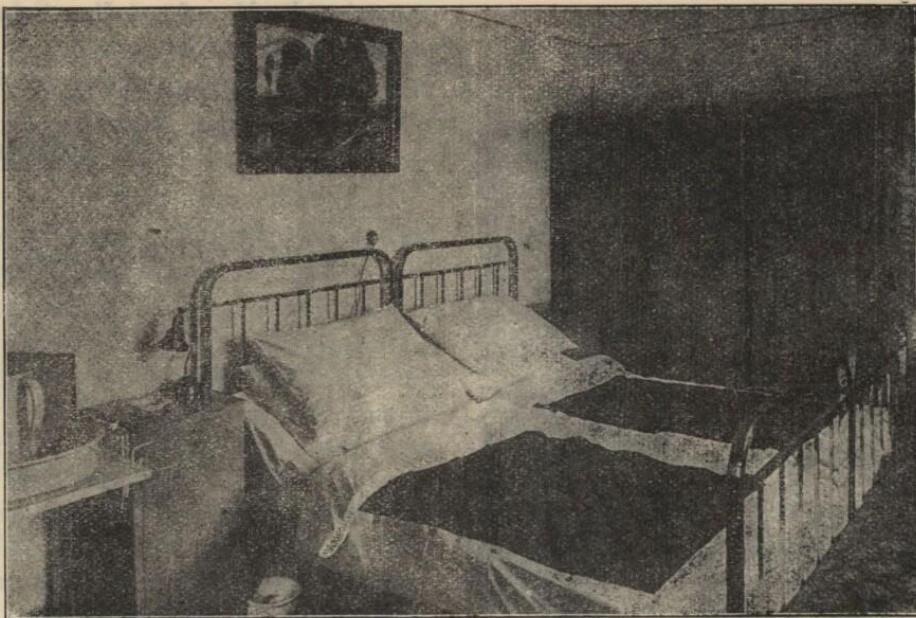
osudu a v přízeň veřejnosti už proto, že
uznána bude naše upřímná snaha uspokojit
svou prací každého.

O to se přičiníme!

BEDŘICH BLÁHA.

Na prvního Máje r. 1927.

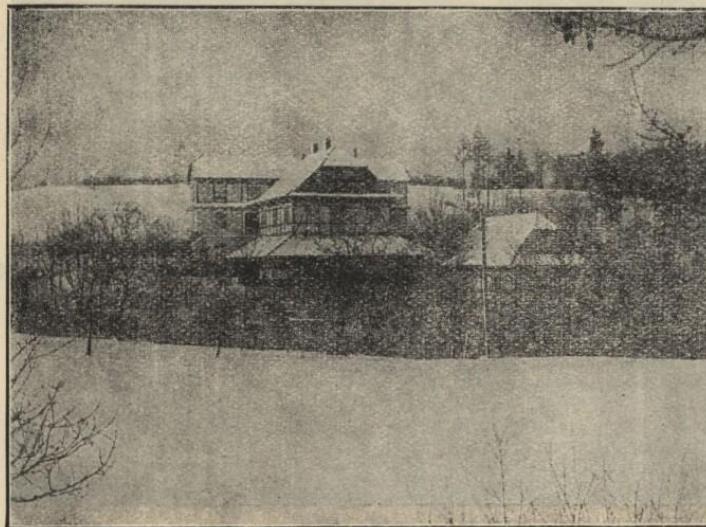
Hotel „Bláha“

Pokoj dvoupostelový

Kávu = Čaj = Kakao dodává

Hotel „Bláha“

Telefon Hranice 80.

Telefon Hranice 80.

Ceny pokojů:

Pokoj jednopostelový Kč 20-

Pokoj dvoupostelový Kč 30-

Stravování dle diety

H. Lamplota v Brně, Česká.

BLÁHOVA

restaurace

„ZLATÁ PRAHA“
BRNO, Česká 29

Telefon 1446.

Krajinská výstava »Pobečví« v Hranicích

na Moravě

od 17. července do 15. srpna 1927

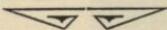
ZEMĚDĚLSTVÍ
PRŮMYSL - OBCHOD
KULTURA

Obešlete jí svými výrobky! - Navštivte
krásné Hranice a romantické Pobečví!

BRATŘI FROMMOVÉ,

OBCHOD ŽELEZEM V HRANICÍCH.

Nástroje, kovové zboží,
porculán, sportovní předměty, rybářské po-
třeby, kuchyňské zařízení, jízdní kola, dětské
kočárky, stavební potřeby. — Hlavní sklad
Weckových přístrojů a sklenic na zavařování.

Veškeré koloniální a smíšené zboží
koupíte nejlevněji
a nejlépe

u

ANT. SVOBODY,

HRANICE, Jiráskova ulice.

MILOŠ CHVÁLEK,

ZKOUŠENÝ ZUBNÍ TECHNIK,

— HRANICE. —

OD 8 12 OD 2 - 5.

VALENTIN KOPECKÝ,

STAVITEL

V HRANICÍCH, WILSONOVA TŘ. 15.

Za návštěvy Hranic a lázní Teplic doporučují
starobylou

VINÁRNU a RESTAURACI

HRANICE

»KUFR«

NÁMĚSTÍ

FRANTA STEJSKAL, restauratér.

Ústřední svaz družstev živnostenských pro Moravu a Slezsko,

zapsané společenstvo s obmezeným ručením

Brno, Česká 6.

Revise. ✓ Informace. ✓ Financování.

Vklady

na vkladní knížky i běžné účty.

Pohřební ústav

»CONCORDIA«

maj. VILÉM HUBKA

HRANICE, Jiráskova č. 2.

Telefon č. 78.

Vyřizuje za mírné ceny veškeré pohřby a převozy zemřelých. Největší sklad a výběr rakví, věnců a všech pohřebních políček.

Prádlo,
kravaty, ponožky,
punčochy, deštníky, hole,
dámské kabelky výhradně koupíte

U MĚSTA PAŘÍŽE - J. MLČOCH,
HRANICE - NÁMĚSTÍ.

Hračky, pletené jumpry, sandále,
památkové věci z Teplic a výstavy,
vhodné dárky.

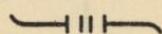
ANTONÍN TERK, HRANICE,
STROJNÍ UMĚLÉ STOLAŘSTVÍ
PRO NÁBYTEK A STAVBY.

CENY LEVNÉ, PRÁCE SOLIDNÍ SE ZÁRUKOU.

VLADIMÍR BOUDA

KNIHKUPECTVÍ A NAKLADATELSTVÍ
UMĚLECKÉ POHLEDNICE LÁZNÍ, DOPISNÍ PAPÍRY

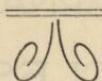
HRANICE, RADNICKÁ ULOICE (NAPROTI KINU)

Velkovýroba likérů firmy

E. Bureš a spol.

Brno, Křenová 56.

Telefon 685/II.

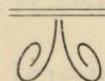

Specialita: Lihuprostý nápoj »ROSAVA«

K nákupu pleteného a trikového zboží
doporučuje se odborný závod

Josefa Vašíny

Brno, Česká 15.

Na skladě vždy poslední novinky.

Prvotřídní dámský a pánský kadeřnický závod

FERDINAND RIEHS

doporučuje se přízni P. T. obecnstva.

HRANICE,
Žerotínovo náměstí
vedle hotelu »Brno«.

FILIÁLKA
LÁZNĚ TEPLICE

Za návštěvy Olomouce doporučuje se

HOTEL »NÁRODNÍ DŮM«

RESTAURACE ~ KAVÁRNA ~ VINÁRNA

O uspokojení starají se známí BRATŘI PLESKAČOVÉ.

Josef Valenta,

parní a strojní pekařství,

Hranice.

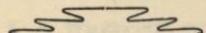
Denně čerstvé pečivo a samo-
žitný chléb.

Pánská modní síň

výroba veškerých stejnokrojů dle nej-
novějších stříhů

Jan Škrobálek,

Hranice, žerotínskovo nám. 7.

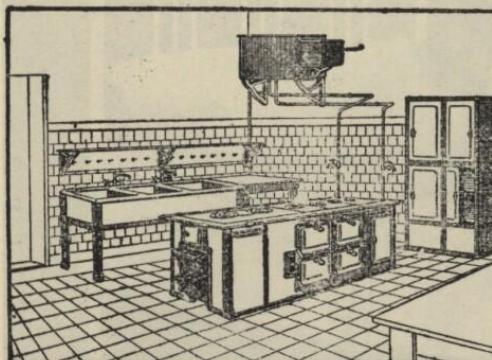

Obsluha vzorná ~ ceny mírné.

JAN KALIBA A SYN,

TOVÁRNA NA ŽELEZNÉ STOLOVÉ SPORÁKY, PARNÍ KUCHYNĚ.

Telefon 51.563. PRAHA-PANKRÁC 124. Telefon 51.563.

*
Speciell továrna na
úsporné sporáky pro
domácnosti.

*
Moderní zařizování
hotelových a ústav-
ních kuchyní.

Stálá výstava sporáků, pecí a strojů v továrně.

*
Parní kuchyně.

*
Pece a stroje pro
cukráře.

*
Kotle a udírny pro
uzenáře.

ROBERT SLEZÁK,

TOVÁRNA
NA KOVOVÉ ZBOŽÍ
BYSTŘICE POD
HOSTÝNEM
MORAVA.

*
Vyrábí:
Železný, mosazný,
výzdobný a sanitní
nábytek.

Zařizování hotelů,
nemocnic, pensio-
nátů atd.

Založeno 1904.

Založeno 1904.

CUKRÁŘSTVÍ A VINÁRNA
JINDŘICH MAUDER

HRANICE, ŽEROTÍNOVO NÁM. 90.

Jemné pečivo ~ deserty ~ čokolády.

Likéry ~ španělské malaga atd.

Útulná vinárna.

Hotel »Bláha«
zařídila ložním a stolním prádlem

Krkonošská tržnice

J. HANÁK, BRNO

NOVÁ ULICE 25.

Na skladě vždy ve velkém výběru záclony
a úplné výbavy pro nevěsty.

OBCHOD OBRAZY, RÁMOVÁNÍ

JAKUB ČERNÝ, BRNO

FRANTIŠKÁNSKÁ UL.

Závod lakýrnický, malířství písma
a pokojů

FRANT. MERUNKA
HRANICE ~ PŘÍSADY.

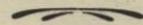
Zhotovuje veškeré práce v obor ten
spadající za ceny nejlevnější
a se zárukou.

Založeno 1890.

Kuchyňské výbavy, porculán,
sklo dodá nejlépe

Frant. Vilím

Hranice, Žerotínskovo nám. 10.

Stavební sklenářství.

DRUŽSTVO KNIHTISKÁRNY V HRANICÍCH

TOVÁRNA ŠKOLNÍCH SEŠITŮ, DENÍKŮ A OBCHODNÍCH KNIH
VELKOOBCHOD PAPÍREM, LINKOVACÍ ÚSTAV, KNIHAŘSTVÍ
TISKOPISY VKUSNĚ, LEVNĚ A RYCHLE

TELEFON 14.

HODINY,
KLENOTY,
OPTIKA,
památkové
předměty
z Hranic
a lázní
Teplic.

*

Bohatý sklad,
vlastní dílny,
vše
se zárukou.

Banka československých legií, filiálka v Brně

Centrála v PRAZE.

Telegramy: LEGIOBANKA BRNO.

Telefon: 1869, 1969.

Akciový kapitál Kč 70,000,000,-.

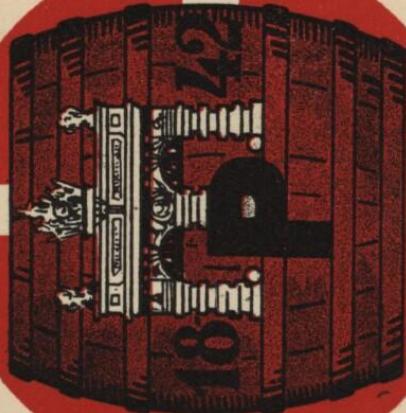
Reservní fondy Kč 39,600,000,-.

Odbory: Bratislava, Berehovo, Duchcov, Hradec Králové, Jihlava, Kolín, Louny, Lovosice, Mor. Ostrava, Nové Město nad Váhom, Olomouc, Piešťany, Plzeň, Poprad, Velká Turnov, Zvolen.

Zahraniční affiliate: V Rakousku: Bank. dům Svoboda & spol., Vídeň I., Schottenring 18. V Jugoslavii: Komercijalna banka d. d., Zagreb a Ljubljana. V baltických státech: Latvijas Privaibanka, Riga.

Vše stranná bankovní služba.

HRANICE, Žerotínskovo nám.

“
Plzdroj

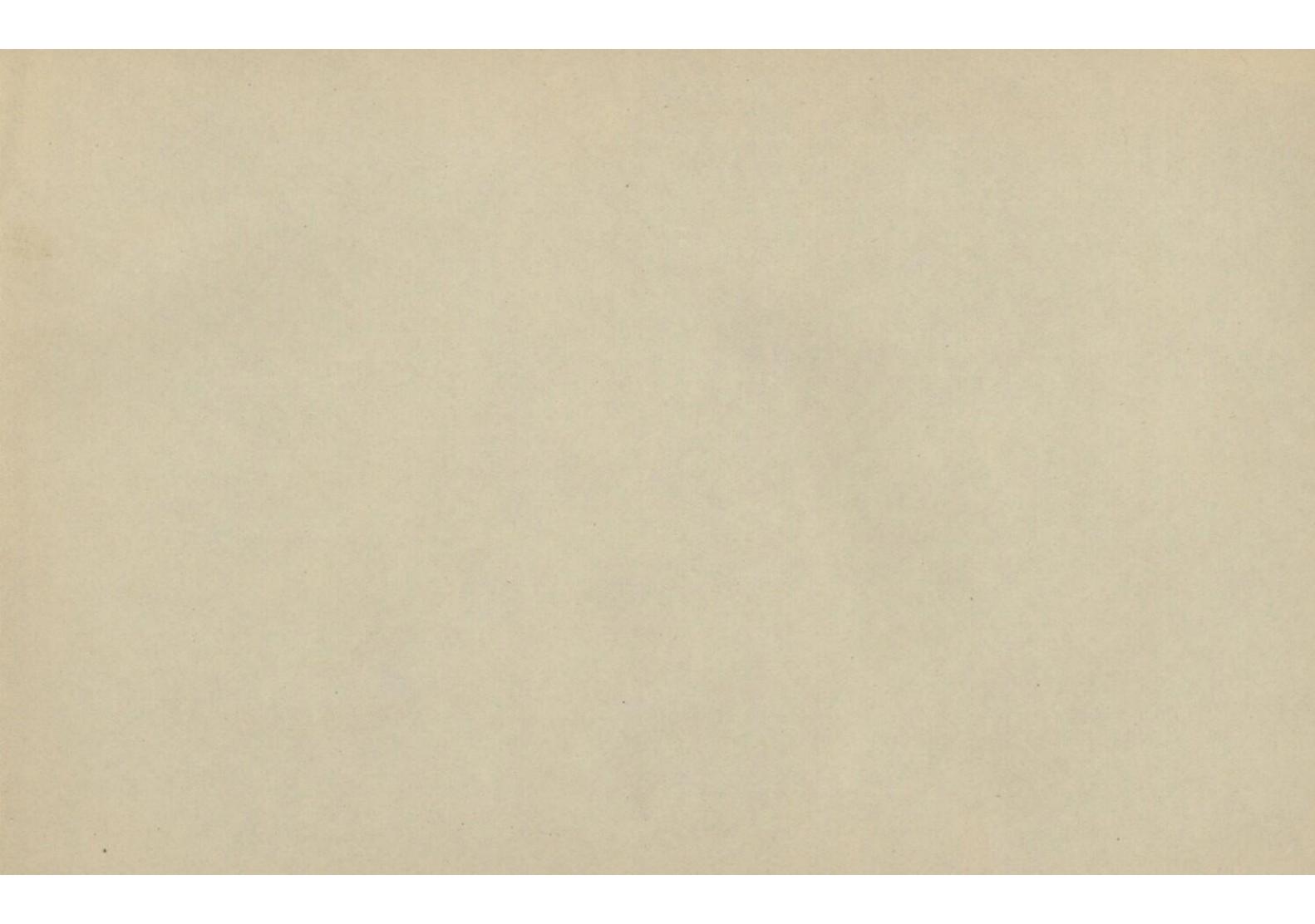
MĚŠŤANSKÝ PIVOVAR
PLZEN.

HLAVNÍ ZASTUPITELSTVÍ
PRO MORAVU A SLEZSKO
STEINASYN
BRNO

KNÍŽKA VYDÁNA NÁKLADEM BEDŘICHA BLÁHY,
VLASTNÍKA HOTELU „BLÁHA“
V MOR. TEPLICÍCH-ZBRAŠOVĚ.
VYTISKNUTA DRUŽSTVEM KNIHTISKÁRNY
V HRANICÍCH.

HRANICE, Zbraslav

KNÍŽKA Vydána NÁKLadem BEDŘICHA BLÁHY
VlastníkA HOTELU „BLÁHY“
v MOR. TEPLICích-ZBRASOVĚ.
VYTISKNUTA DRUZSTVEM KNIHTISKARNY
v HRANICích.

